Međunarodno matematičko natjecanje “Klokan bez granica” 2013. g., 2. dio

Zadaci za učenike 2. i 3. razreda srednje škole (Junior)

Pitanja za 3 boda:

1. Broj $200013 - 2013$ nije djeljiv sa

A. 2 **B.** 3 **C.** 5 **D.** 7 **E.** 11

Rješenje: D.

2. Na identičnim listovima papira u obliku kvadrata Marija je nacrtala ove figure:

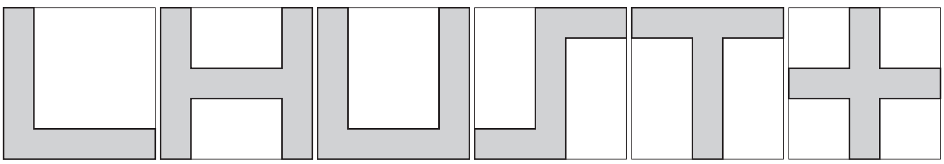

Koliko nacrtanih figura ima opseg jednak opsegu lista papira?

A. 2 **B.** 3 **C.** 4 **D.** 5 **E.** 6

Rješenje: C. Prva, četvrta, peta i šesta figura.

3. Gospođa Margareta kupila je 4 klipa kukuruza za svakog u svojoj četveročlanoj obitelji. U trgovini je dobila popust kako stoji na natpisu. Koliko je platila?

RASPRODAJA KUKURUZA
1 klip 20 lipa
svaki šesti klip je besplatan

A. 0.80 kn **B.** 1.20 kn **C.** 2.80 kn **D.** 3.20 kn **E.** 80 kn

Rješenje: C. Kupila je 16 kukuruza, što znači da je 2 dobila besplatno: $14 \cdot 0.20 = 2.80$

4. Na kvadratnoj mreži kojoj je veličina ćelije 1 istaknuto je šest točaka. Kolika je najmanja površina trokuta kojem su vrhovi neke od tih točaka?

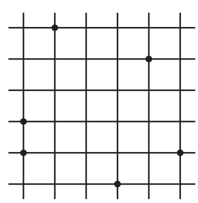

A. $\frac{1}{4}$ **B.** $\frac{1}{3}$ **C.** $\frac{1}{2}$ **D.** 1 **E.** 2

Rješenje: C. Radi se o trokutu kojem su vrhovi tri lijeve točke. Jedna stranica tog trokuta je 1, a visina na tu stranicu također je duljine 1. Stoga je njegova površina $\frac{1 \cdot 1}{2}$.

5. Mihael je zbrojivši 4^{15} i 8^{10} dobio broj koji je potencija broja 2. Koji je to broj?

A. 2^{10} **B.** 2^{15} **C.** 2^{20} **D.** 2^{30} **E.** 2^{31}

Rješenje: E. $4^{15} + 8^{10} = 2^{30} + 2^{30} = 2 \cdot 2^{30} = 2^{31}$.

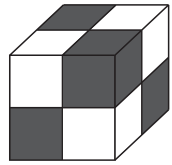

6. Na oplošju kocke nacrtani su bijeli i crni kvadrati tako da izgleda kao da se kocka sastoji od četiri bijele i četiri crne manje kocke. Koja mreža odgovara takvoj kocki?

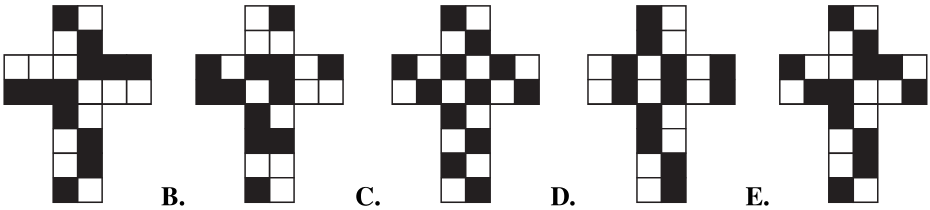

A. **B.** **C.** **D.** **E.**

Rješenje: E.

7. Neka je n najveći prirodni broj za koji je $4n$ troznamenkast broj. Neka je m najmanji prirodan broj za koji je $4m$ troznamenkast broj. Koliko tada iznosi $4n - 4m$?

A. 900 **B.** 899 **C.** 896 **D.** 225 **E.** 224

Rješenje: C. $4n$ je najveći troznamenkasti višekratnik broja 4, tj. $4n = 996$, a $4m$ je najmanji troznamenkasti višekratnik broja 4, tj. $4m = 100$, pa je $4n - 4m = 996 - 100 = 896$.

8. Koji od zadanih brojeva je najveći?

A. $\sqrt{20} \cdot \sqrt{13}$ **B.** $\sqrt{20} \cdot 13$ **C.** $20 \cdot \sqrt{13}$ **D.** $\sqrt{201} \cdot 3$ **E.** $\sqrt{2013}$

Rješenje: C.

Pitanja za 4 boda:

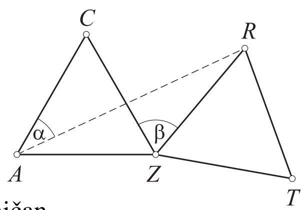

9. Trokut RZT nastao je rotacijom jednakostraničnog trokuta AZC oko točke Z, gdje je kut $\beta = \measuredangle CZR = 70^\circ$. Kolika je mjera kuta $\alpha = \measuredangle CAR$?

A. 20° **B.** 25° **C.** 30° **D.** 35° **E.** 40°

Rješenje: D. $\measuredangle AZC = 60^\circ$ jer je trokut AZC jednakostraničan.
Stranice $\overline{AZ}$ i $\overline{ZR}$ jednake su duljine, pa je trokut AZR jednakokračan, a kutovi $\measuredangle RAZ$ i $\measuredangle ZRA$ su jednake mjere i to $\dfrac{180^\circ - (60^\circ + 70^\circ)}{2} = 25^\circ$. Kut α je tada $60^\circ - 25^\circ = 35^\circ$.

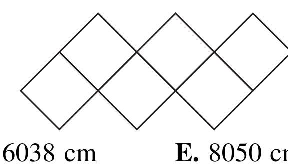

10. Slika desno prikazuje cik-cak uzorak sastavljen od šest kvadrata dimenzija $1 \text{ cm} \times 1 \text{ cm}$. Opseg mu je 14 cm. Koliki je opseg cik-cak uzorka koji je sastavljen od 2013 takvih kvadrata?

A. 2022 cm **B.** 4028 cm **C.** 4032 cm **D.** 6038 cm **E.** 8050 cm

Rješenje: B. Dodavanjem svakog novog kvadrata opseg lika povećava se za 2 cm. Za 2013 kvadrata stoga imamo opseg $4 + 2012 \cdot 2 = 4028$.

11. Dužina $\overline{AB}$ spaja dva nasuprotna vrha pravilnog šesterokuta, a dužina $\overline{CD}$ spaja polovišta njegovih dviju nasuprotnih stranica. Koliki je umnožak duljina tih dviju dužina ako je površina šesterokuta 60?

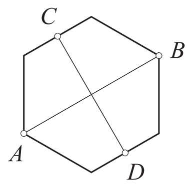

A. 40 **B.** 50 **C.** 60 **D.** 80 **E.** 100

Rješenje: D. Pravilni šesterokut sastoji se od šest jednakostraničnih trokuta. Ako je duljina stranice šesterokuta a, površina šesterokuta je $6 \cdot \dfrac{a \cdot v_a}{2} = 3av_a = 60$ iz čega slijedi $av_a = 20$. Dužina $\overline{AB}$ ima duljinu $2a$, a dužina $\overline{CD}$ ima duljinu $2v_a$, pa imamo $(2a) \cdot (2v_a) = 4av_a = 80$.

12. Jedan razred pisao je test. Da je svaki dječak imao 3 boda više na testu, prosječni rezultat razreda povećao bi se za 1.2 boda. Koliki postotak učenika u razredu su djevojčice?

A. 20% **B.** 30% **C.** 40% **D.** 60% **E.** nije moguće odrediti

Rješenje: D. Povećanje prosječnog broja bodova je aritmetička sredina povećanja bodova: $\dfrac{3 \cdot D + 0 \cdot C}{D + C} = 1.2$, gdje je D broj dječaka, a C broj djevojčica u razredu. Iz ove jednadžbe slijedi $C = 1.5D$, pa je postotak djevojčica u razredu $\dfrac{C}{D+C} = \dfrac{1.5D}{2.5D} = 0.6 = 60\%$.

13. Stranice pravokutnika paralelne su s koordinatnim osima. Za svaki vrh pravokutnika računamo kvocijent:

y-koordinata : x-koordinata.

Koji vrh će dati najmanji rezultat?

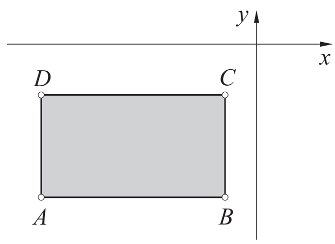

A. A **B.** B **C.** C **D.** D
E. ovisi o dimenzijama i položaju pravokutnika

Rješenje: D. Da bi dobili najmanji mogući kvocijent brojnik treba biti najmanji mogući, a nazivnik najveći mogući (po apsolutnoj vrijednosti).

14. Danas Ivan i njegov sin slave rođendane. Ivan je pomnožio svoju dob i dob svog sina te dobio rezultat 2013. Koje godine je Ivan rođen?

A. 1981. **B.** 1982. **C.** 1953. **D.** 1952. **E.** potrebno je još podataka

Rješenje: D. $2013 = 3 \cdot 11 \cdot 61$, pa je jedino razumno rješenje da sin ima 33, a otac 61 godinu. $2013 - 61 = 1952$.

15. Bojan je htio nacrtati dva jednakostranična trokuta koja spojena daju romb. No, nije točno pogodio sve udaljenosti. Kada je završio, Mia je izmjerila četiri kuta i uočila da nisu jednaki. Koja je od pet danih dužina Bojanovog lika najdulja?

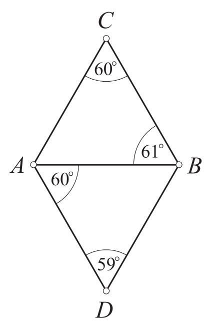

A. $\overline{AD}$ **B.** $\overline{AC}$ **C.** $\overline{AB}$ **D.** $\overline{BC}$ **E.** $\overline{BD}$

Rješenje: A. U trokutu ABC najdulja je stranica $\overline{AC}$, a u trokutu ADB najdulja je stranica $\overline{AD}$ (nasuprot su najvećeg kuta). Kako je nasuprot stranice $\overline{AB}$ u jednom trokutu kut od

60°, a u drugom trokutu kut od 59° zaključujemo da je stranica $\overline{AD}$ dulja od stranice $\overline{AC}$.

16. Dan je šesteroznamenkast broj kojem je zbroj znamenaka paran, a umnožak znamenaka neparan. Koja tvrdnja je točna za takav broj?

A. Ili dvije ili četiri znamenke su parne. **B.** Takav broj ne postoji.
C. Taj broj ima neparan broj neparnih znamenki.
D. Broj se može sastojati od šest različitih znamenki. **E.** Ništa od navedenog.

Rješenje: E. U tom broju sve znamenke moraju biti neparne.

Pitanja za 5 bodova:

17. Koliko se znamenki nalazi iza decimalne točke u broju $\dfrac{1}{1024000}$?

A. 10 **B.** 12 **C.** 13 **D.** 14 **E.** 1024000

Rješenje: C. $\dfrac{1}{1024000} = \dfrac{1000}{1024} \cdot 10^{-6} = 0.9765625 \cdot 10^{-6}$. Iza decimalne točke nalazi se $7 + 6 = 13$ znamenki.

Drugi način. $\dfrac{1}{1024000} = \dfrac{1}{1024} : 1000 = \left(\dfrac{1}{2}\right)^{10} : 1000 = \dfrac{5^{10}}{10^{10}} : 1000$. Broj 5^{10} ne završava s 0, pa se kada ga podijelimo s 10^{10} pojavi 10 decimalnih mjesta. Dijeljenje s 1000 povećat će broj decimalnih mjesta za 3, pa ukupno imamo 13 decimalnih mjesta.

18. Na slici vidimo pet jednakokračnih trokuta s kutovima nasuprot osnovice 24°, 48°, 72°, 96° i 120° – oni su uzastopni višekratnici najmanjeg kuta među njima. Želimo napraviti sličnu sliku s najvećim mogućim brojem takvih trokuta. Koliki u tom slučaju treba biti najmanji kut u nizu, ako su svim kutovima stupanjske mjere prirodni brojevi?

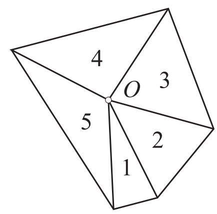

A. 1° **B.** 2° **C.** 3° **D.** 6° **E.** 8°

Rješenje: C. Suma n uzastopnih višekratnika broja k je $\dfrac{n(n+1)}{2} \cdot k$. Želimo li sličnu sliku zbroj svih kutova pri vrhu O mora biti jednak 360°. Rješavamo redom jednadžbe $\dfrac{n(n+1)}{2} \cdot k = 360$ za $k = 1, 2, 3\ldots$ dok ne dobijemo jednadžbu koja kao jedno rješenje ima prirodan broj. To će se dogoditi za $k = 3$, tada je broj trokuta koje možemo nacrtati jednak 15.

19. Koliko postoji trokuta čiji su vrhovi ujedno vrhovi pravilnog trinaesterokuta, a središte opisane kružnice tog poligona je unutar trokuta?

A. 72 **B.** 85 **C.** 91 **D.** 100 **E.** nešto drugo

Rješenje: C. Svih trokuta kojima su vrhovi ujedno i vrhovi pravilnog trinaesterokuta ima $\dfrac{13 \cdot 12 \cdot 11}{6} = 286$. Trokuta koje ne sadrže središte opisane kružnice poligona ima $\dfrac{13 \cdot 6 \cdot 5}{2} = 195$, pa onih koji sadrže središte kružnice ima $286 - 195 = 91$.

20. Procedura "promijeni" listu od tri broja zamjenjuje novom listom tako da svaki broj zamijeni zbrojem ostala dva broja. Na primjer, za $\{3, 4, 6\}$ "promijeni" daje

$\{10, 9, 7\}$, a novi "promijeni" vodi do $\{16, 17, 19\}$. Počnemo li s listom $\{1, 2, 3\}$ koliko će uzastopnih primjena procedure "promijeni" biti potrebno da se u listi pojavi broj 2013?

A. 8 **B.** 9 **C.** 10 **D.** 2013 će se pojaviti nekoliko puta
E. 2013 se neće nikada pojaviti

Rješenje: E. Ispišemo li prvih nekoliko listi imamo: $\{1, 2, 3\} \rightarrow \{5, 4, 3\} \rightarrow \{7, 8, 9\} \rightarrow \{17, 16, 15\} \rightarrow \{31, 32, 33\}$. Možemo primijetiti da uvijek dobivamo tri uzastopna broja, i to jedan paran, a dva neparna. Broj 2013 možemo zapisati kao $1006 + 1007$. Brojeve 1006 i 1007 možemo dobiti iz liste $\{502, 503, 504\}$ u kojoj su tri uzastopna broja, ali je jedan broj neparan, a dva parna što je nemoguće dobiti iz početne liste.

21. Na 22 karte napisani su prirodni brojevi od 1 do 22. Od tih karata napravljeno je 11 razlomaka. Koliko najviše tih razlomaka može imati cjelobrojnu vrijednost?

A. 7 **B.** 8 **C.** 9 **D.** 10 **E.** 11

Rješenje: D. To su: $\frac{22}{11}, \frac{21}{3}, \frac{20}{4}, \frac{19}{1}, \frac{18}{9}, \frac{16}{8}, \frac{15}{5}, \frac{14}{7}, \frac{12}{6}, \frac{10}{2}$.

22. Automobil je krenuo iz točke A i vozi jednoliko pravocrtno brzinom 50 km/h. Zatim svakih sat vremena kreće novi automobil iz točke A i svaki od njih je 1 km/h brži od prethodnog. Zadnji automobil krenuo je 50 sati nakon prvog automobila (brzinom 100 km/h). Kojom brzinom se giba automobil koji je na početku kolone 100 sati nakon polaska prvog automobila?

A. 50 km/h **B.** 66 km/h **C.** 75 km/h **D.** 84 km/h **E.** 100 km/h

Rješenje: C. Znamo da je prijeđeni put $s = v \cdot t$. Automobil koji je n-ti krenuo iz točke A vozi se brzinom $50 + n$ km/h i putuje $100 - n$ sati. On je prešao put od $s(n) = (50 + n)(100 - n)$ km. Mi tražimo automobil koji je prešao najviše kilometara, dakle potrebno je odrediti maksimum, tj. tjeme funkcije s. $n_{\max} = 25$, a brzina 25-og auta je $50 + 25 = 75$ km/h.

23. S jedne strane ceste u nizu rastu hrastovi i breze. Sve skupa ima 100 stabala. Broj stabala između bilo koja dva hrasta nije jednak 5. Koliko najviše hrastova može biti među ovih 100 stabala?

A. 48 **B.** 50 **C.** 52 **D.** 60 **E.** nemoguća situacija

Rješenje: C. Ako između bilo koja dva hrasta ne smije biti 5 stabala, onda nakon 6 hrastova mora biti 6 breza, da bi se hrastovi opet mogli pojaviti. Između 100 stabala imamo 16 šestorki i ostanu još četiri stabla. Počnemo li niz s hrastovima bit će ih $6 \cdot 8 + 4 = 52$.

24. Borko je šetao ulicom kada je ugledao traktor koji vuče dugačku cijev. Odlučivši izmjeriti njenu duljinu, Borko je hodao uz cijev suprotno od smjera gibanja traktora i izbrojao 20 koraka. Zatim je hodao uz cijev u smjeru gibanja traktora i izbrojao 140 koraka. Znajući da su se i on i traktor gibali jednolikom brzinom te da je duljina njegovog koraka 1 m, Borko je uspješno odredio duljinu cijevi. Koliko je cijev dugačka?

A. 30 m **B.** 35 m **C.** 40 m **D.** 48 m **E.** 80 m

Rješenje: B. U drugom mjerenju Borko je napravio 7 puta više koraka, što znači da je utrošio 7 puta više vremena nego u prvom mjerenju $(t_2 = 7t_1)$. Da bi dobili duljinu cijevi broju koraka u prvom mjerenju moramo dodati put kojeg je traktor prešao za to vrijeme, a u drugom mjerenju broju koraka moramo oduzeti put koji je traktor prešao za to vrijeme. $20+vt_1=140-vt_2$, $20+vt_1=140-7vt_1$, $vt_1=15$. Traktor je u prvom mjerenju prešao 15 m, pa je duljina cijevi $20+15=35$ m.

Zadaci za učenike 4. razreda srednje škole (Students)

Pitanja za 3 boda:

1. Koji je od danih brojeva najveći?

A. 2013 **B.** 2^{0+13} **C.** 20^{13} **D.** 201^3 **E.** $20\cdot 13$

Rješenje: C.

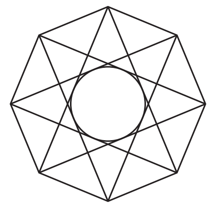

2. Pravilni osmerokut na slici ima stranicu duljine 10. Koliki je radijus kružnice upisane malom osmerokutu kojeg tvore dijagonale?

A. 10 **B.** 7.5 **C.** 5 **D.** 2.5 **E.** 2

Rješenje: C. Ta kružnica ujedno je i upisana kružnica kvadratu sa stranicom duljine 10 (kao i stranica zadanog osmerokuta), pa je njen radijus $\frac{10}{2}=5$.

3. Koliko bridova ima prizma koja ukupno ima 2013 strana?

A. 2011 **B.** 2013 **C.** 4022 **D.** 4024 **E.** 6033

Rješenje: E. n-terostrana prizma ima $n+2$ strane i $3n$ bridova. Dakle radi se o 2011-erostranoj prizmi koja ima $3\cdot 2011=6033$ brida.

4. Koliko iznosi treći korijen broja $3^{(3^3)}$?

A. 3^3 **B.** $3^{(3^3-1)}$ **C.** $3^{(2^3)}$ **D.** $3^{(3^2)}$ **E.** $(\sqrt{3})^3$

Rješenje: D. $\sqrt[3]{3^{(3^3)}}=\sqrt[3]{3^{27}}=3^{\frac{27}{3}}=3^9=3^{(3^2)}$.

5. Godina 2013. ima svojstvo da se sastoji od uzastopnih znamenki 0, 1, 2 i 3. Koliko godina je prošlo od posljednjeg puta kada se godina sastojala od četiri uzastopne znamenke?

A. 467 **B.** 527 **C.** 581 **D.** 693 **E.** 990

Rješenje: C. Radi se o godini 1432.

6. Neka je f linearna funkcija za koju vrijedi $f(2013)-f(2001)=100$. Koliko iznosi $f(2031)-f(2013)$?

A. 75 **B.** 100 **C.** 120 **D.** 150 **E.** 180

Rješenje: D. Ako je $f(x)=ax+b$, onda je $f(2013)-f(2001)=(2013a+b)-(2001a+b)=12a$, iz čega vidimo da je $a=\frac{25}{3}$. Isto tako $f(2031)-f(2013)=(2031a-b)-(2013a+b)=18a=18\cdot\frac{25}{3}=150$.

7. Kada se određena kruta tvar otopi njen se volumen poveća za $\frac{1}{12}$. Koliko se volumen smanji kada se ta ista tvar ponovo skruti?

A. $\frac{1}{10}$ **B.** $\frac{1}{11}$ **C.** $\frac{1}{12}$ **D.** $\frac{1}{13}$ **E.** $\frac{1}{14}$

Rješenje: D. Nakon topljenja volumen tvari je $\frac{13}{12}$ početnog volumena. Pri skrućivanju novi volumen se smanji za $\frac{1}{12}$ što je $\frac{1}{13}$ od $\frac{13}{12}$.

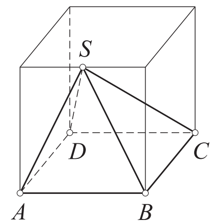

8. U kocki na slici vidimo krutu neprozirnu piramidu $ABCDS$ s bazom $ABCD$. Vrh piramide S leži na polovištu brida kocke. Gledamo piramidu odozgo, odozdo, sprijeda, straga, s lijeve strane, s desne strane. Koji pogled nećemo uočiti?

A. 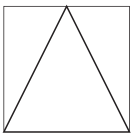 **B.** 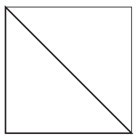 **C.** 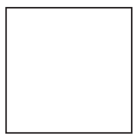 **D.** 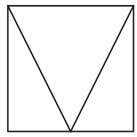 **E.** 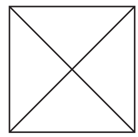

Rješenje: E. A – sprijeda, B – straga, C – odozdo, D – odozgo.

Pitanja za 4 boda:

9. Rade ima identične plastične dijelove u obliku pravilnog peterokuta. Lijepi ih rub uz rub u krug. Koliko će se peterokuta potrošiti za takvo slaganje?

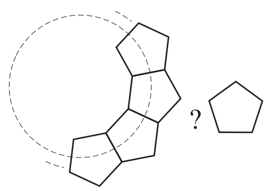

A. 8 **B.** 9 **C.** 10 **D.** 12 **E.** 15

Rješenje: C. Spojimo li središte zamišljene kružnice s vrhovima peterokuta (ona dva vrha koja su najbliža središtu) dobit ćemo kut od 36°. (Unutarnji kut pravilnog peterokuta je 108°, pa su kutovi uz osnovicu u konstruiranom jednakokračnom trokutu $180^\circ - 108^\circ = 72^\circ$, a kut nasuprot osnovici je onda $180^\circ - 2 \cdot 72^\circ = 36^\circ$.) Da bi završio krug Radi treba $\frac{360^\circ}{36^\circ} = 10$ dijelova.

10. Koliko ima prirodnih brojeva n za koje je i $\frac{n}{3}$ i $3n$ troznamenkast prirodan broj?

A. 12 **B.** 33 **C.** 34 **D.** 100 **E.** 300

Rješenje: A. Najmanji n za koji tvrdnja vrijedi je onaj za koji je $\frac{n}{3} = 100$, a najveći onaj za koji je $3n = 999$. To znači da je $300 \leqslant n \leqslant 333$, te on mora biti djeljiv s 3. Takvih brojeva ima 12.

11. Pod je popločan kvadratnim pločicama i na njemu se nalazi sag u obliku kruga. Sve pločice koje sa sagom imaju više od jedne zajedničke točke obojene su sivo. Što od navedenog ne može biti rezultat ovog postupka?

A. 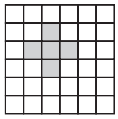 B. 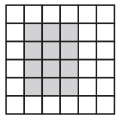 C. 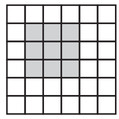 D. 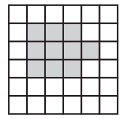 E. 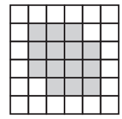

Rješenje: E.

12. Što je negacija tvdnje "Za svaki parni broj x, $f(x)$ je paran broj."?

A. Za svaki parni broj x, $f(x)$ je neparan broj.
B. Za svaki neparni broj x, $f(x)$ je paran broj.
C. Za svaki neparni broj x, $f(x)$ je neparan broj.
D. Postoji parni broj x takav da je $f(x)$ neparan broj.
E. Postoji neparni broj x takav da je $f(x)$ neparan broj.

Rješenje: D.

13. Na kojoj slici je prikazan graf funkcije $W(x) = (a-x)(b-x)^2$, gdje je $a < b$?

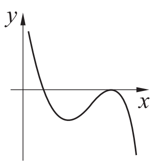

A.
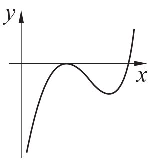

B.
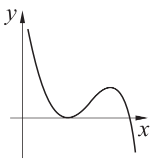

C.
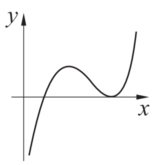

D.
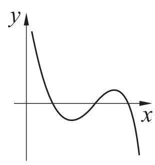

E.

Rješenje: A. Iz zapisa funkcije možemo vidjeti da su nultočke ovog polinoma trećeg stupnja $x_1 = a$, $x_{2,3} = b$. Kako je $a < b$ zaključujemo da graf prvo siječe x-os u x_1, a onda je dira jer je $x_2 = x_3$. U obzir stoga dolaze samo rješenja A ili D. Nadalje možemo zaključiti da su vrijednosti funkcije za $x \geqslant a$ (desno od prve nultočke) negativne, pa je rješenje A.

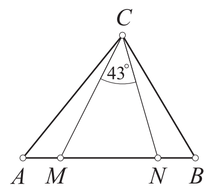

14. U trokutu ABC na slici za točke M i N na stranici $\overline{AB}$ vrijedi $|AN| = |AC|$ i $|BM| = |BC|$. Koja je mjera kuta $\sphericalangle ACB$ ako je $\sphericalangle MCN = 43°$?

A. 86° **B.** 89° **C.** 90° **D.** 92° **E.** 94°

Rješenje: E. Kako je $|AN| = |AC|$ iz trokuta ANC slijedi $\sphericalangle CNA = \sphericalangle ACN = x$. Analogno, iz trokuta MBC zbog $|BM| = |BC|$ imamo $\sphericalangle MCB = \sphericalangle BMC = y$. Iz trokuta MNC vidimo da je $x+y = 180° - 43° = 137°$. Sada je $\sphericalangle ACB = x + y - 43° = 137° - 43° = 94°$.

15. Koliko uređenih parova prirodnih brojeva (x, y) zadovoljava jednadžbu $x^2y^3 = 6^{12}$?

A. 6 **B.** 8 **C.** 10 **D.** 12 **E.** Ništa od navedenog.

Rješenje: E. Vrijedi $x^2 = \left(\dfrac{6^4}{y}\right)^3$. Budući da su brojevi 2 i 3 relativno prosti, treba samo tražiti one y za koje je izraz u zagradi potpun kvadrat. Takvi y su 1, 2^2, 2^4, 3^2, 3^4, 2^23^2, 2^43^4, 2^23^4, 2^43^2. Radi se o parovima $(6^6, 1)$, $(18^6, 2^2)$, $(3^6, 2^4)$, $(12^3, 3^2)$, $(2^6, 3^4)$, $(6^3, 6^2)$, $(1, 6^4)$, $(2^3, 18^2)$, $(3^3, 12^2)$.

16. U kutiji se nalazi 900 karata numeriranih od 100 do 999. Svi brojevi na kartama su različiti. Franko izvlači karte i računa sumu znamenaka na svakoj od njih. Koliko najmanje karata mora izvući kako bi bio siguran da će u ruci imati tri karte s istom sumom znamenaka?

A. 51 **B.** 52 **C.** 53 **D.** 54 **E.** 55

Rješenje: C. Moguće su sume znamenki između 1 i 27. Najgori mogući scenarij je da u prvih 27 karata izvučemo sve različite sume, zatim ih sve (osim sume 1 i 27 koje se pojavljuju samo jednom) dupliciramo u sljedećih 25 izvlačenja. Sljedeća izvučena karta mora biti treća po redu s istom (nekom) sumom znamenaka. Dakle, treba izvući $27 + 25 + 1 = 53$ karte.

Pitanja za 5 bodova:

17. Koliko ima uređenih parova cijelih brojeva (x, y), $x \leqslant y$ takvih da je njihov produkt pet puta veći od njihove sume?

A. 4 **B.** 5 **C.** 6 **D.** 7 **E.** 8

Rješenje: A. Želimo da vrijedi $xy = 5(x + y)$, iz čega slijedi $y = \dfrac{5x}{x-5} = \dfrac{5(x-5)+25}{x-5} = 5 + \dfrac{25}{x-5}$. Da bi y bio cijeli broj treba biti $x - 5 \in \{1, -1, 5, -5, 25, -25\}$ tj. $x \in \{6, 4, 10, 0, 30, -20\}$. Tada je y redom 30, -20, 10, 0, 6, 4. Zbog uvjeta $x \leqslant y$ otpadaju dva rješenja.

18. Neka je $f : \mathbf{R} \to \mathbf{R}$ funkcija sa sljedećim svojstvima: f je periodična funkcija s periodom 5 i restrikcija te funkcije na interval $[-2, 3]$ je $x \to x^2$. Koliko iznosi $f(2013)$?

A. 0 **B.** 1 **C.** 2 **D.** 4 **E.** 9

Rješenje: D. $f(2013) = f(403 \cdot 5 - 2) = f(-2) = (-2)^2 = 4$.

19. Kocka na slici presječena je ravninom koja prolazi kroz tri vrha susjedna vrhu A, to su vrhovi D, E i B. Slično, kocku sijeku ravnine koje prolaze kroz tri susjedna vrha svakog od preostalih sedam vrhova. Kako izgleda onaj dio tako prerezane kocke koji sadrži centar kocke?

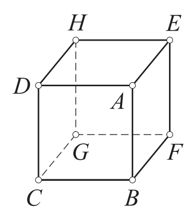

A. 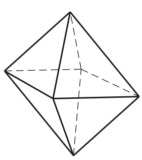 **B.** 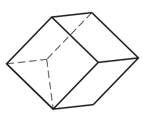 **C.** 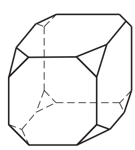 **D.** 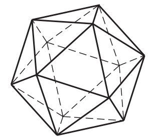

E. Centar kocke nalazi se u nekoliko dijelova.

Rješenje: A.

20. Neka je $f : \mathbf{N}_0 \to \mathbf{N}_0$ funkcija definirana s $f(n) = \dfrac{n}{2}$ ako je n paran, a $f(n) = \dfrac{n-1}{2}$ ako je n neparan. Za prirodan broj k s $f^k(n)$ označavamo izraz $f(f(\ldots f(n)\ldots))$, gdje se simbol f pojavljuje k puta. Koliko rješenja ima jednadžba $f^{2013}(n) = 1$?

A. 0 **B.** 4026 **C.** 2^{2012} **D.** 2^{2013} **E.** beskonačno

Rješenje: **D.** U svakom koraku imamo grananje na dva slučaja: $f(n) = k$ ako je $n = 2k$ i ako je $n = 2k + 1$. Zato ćemo u 2013 koraka imati 2^{2013} rješenja.

21. U ravnini je nacrtano nekoliko pravaca. Pravac a siječe točno tri druga pravca, a pravac b siječe točno četiri druga pravca. Pravac c siječe točno n drugih pravaca, gdje je $n \in \{3, 4\}$. Koliko je pravaca nacrtano u toj ravnini?

A. 4 **B.** 5 **C.** 6 **D.** 7 **E.** Ništa od navedenog.

Rješenje: **C.** Ova situacija je moguća samo ako imamo dva međusobno paralelna pravca (jedan od njih je pravac b), još tri međusobno paralelna pravca koja nisu paralelna s prva dva (jedan od njih je pravac a), i jedan pravac koji ih sve siječe (c).

22. Suma prvih n prirodnih brojeva troznamenkast je broj kojem su sve znamenke jednake. Kolika je suma znamenaka broja n?

A. 6 **B.** 9 **C.** 12 **D.** 15 **E.** 18

Rješenje: **B.** Troznamenkast broj kojem su sve znamenke jednake možemo zapisati kao $111k$, $1 \leqslant k \leqslant 9$. Suma prvih n prirodnih brojeva je $\frac{n(n+1)}{2}$. Mi tražimo rješenje jednadžbe $\frac{n(n+1)}{2} = 111k$ tj. $n^2 + n - 222k = 0$, koje je prirodan broj. Zbog Vièteovih formula mora vrijediti: $n_1 + n_2 = -1$ i $n_1 \cdot n_2 = -222k = -2 \cdot 3 \cdot 37 \cdot k$, pa se lako vidi da je rješenje koje tražimo $n_1 = 36$ $(n_2 = -37)$.

23. Na otoku Viteza i Lupeža žive samo dva tipa ljudi: Vitezovi (koji uvijek govore istinu) i Lupeži (koji uvijek lažu). Sreo sam dva čovjeka koji tamo žive i pitao višeg od njih jesu li obojica Vitezovi. On je odgovorio, ali nisam mogao zaključiti što su. Zato sam pitao nižeg je li viši čovjek Vitez. Odgovorio je, i onda sam znao kojem tipu ljudi pripadaju. Koga sam sreo?

A. Obojica su Vitezovi. **B.** Obojica su Lupeži. **C.** Viši je Vitez, a niži je Lupež.
D. Viši je Lupež, a niži je Vitez. **E.** Potrebno je još podataka.

Rješenje: **D.** Ukoliko se radi o dva Viteza odgovori bi bili DA, DA. Ukoliko se radi o dva Lupeža odgovori bi bili DA, DA. Ako je viši Vitez, a niži Lupež odgovori bi bili NE, NE. U slučaju da je viši Lupež, a niži Vitez dobit ćemo odgovore DA, NE. Kako nakon prvog odgovora nismo znali rješenje zaključujemo da se ne radi o trećoj opciji. Nakon drugog odgovora znamo rješenje, a to je moguće samo za četvrti slučaj.

24. Julije je napisao algoritam kako bi ispisao niz brojeva zadanih s $a_1 = 1$, $a_{m+n} = a_m + a_n + mn$, gdje su m i n prirodni brojevi. Koliko iznosi a_{100}?

A. 100 **B.** 1000 **C.** 2012 **D.** 4950 **E.** 5050

Rješenje: **E.** Primijetimo da svaki član niza možemo zapisati pomoću njegovog prethodnika $a_{m+1} = a_1 + a_m + m = a_m + m + 1$. Tako imamo $a_{100} = a_{99} + 100 = a_{98} + 99 + 100 = a_{97} + 98 + 99 + 100 = \ldots$. Možemo zaključiti $a_{100} = 1 + 2 + \ldots + 100 = \frac{100 \cdot 101}{2} = 5050$.